

ĮSTATYMAS

(Tęsinys iš „T. R.“ 90 (254))

Išvystyti visuose miestuose namų apyvokos aukštos kokybės reikmenų, visiems prieinamomis kainomis, gamybą, ir užtikrinti gyventojų buitinio aptarnavimo pagerinimą.

Plataus vartojimo prekių gamybai žaliavos ištekliams padidinti — visokeriopa išnaudoti vietines žaliavas rūšis ir atliekus; padidinti vietinėje pramonėje ir gamybinėje kooperacijoje padarinės miško medžiagos paruošimą bei kelmų rovimą, odinių prekių gamybą, taukų lydyklų organizavimą, geros kokybės molio išnaudojimą.

Plačiai išvystyti statybinių medžiagų bei detalių ir baldų vietiniams reikalams gamybą. Atstatyti ir pastatyti apskrityse plytines, čerpių ir kalkių gamyklas, medžio apdirbimo dirbtuves malkšioms, skiedroms, plantinai: miško medžiagai ir baldams gaminti. Pakelti vietinės pramonės ir gamybinės kooperacijos įmonėse 1950 metais plytų produkciją iki 40 mil. vienetų, čerpių iki 5 mil. vienetų, kalkių iki 13 tūkst. tonų, plantinės miško medžiagos iki 93 tūkst. m³ ir tolio iki 65 tūkst. rublių, baldų 4.000 tūkst. rublių (1926-27 m. kainomis) sumai.

Užtikrinti gamybinės kooperacijos sistemoje miško cheminės pramonės išvystymą, miško cheminės gamybos priartinimą prie žaliavų šaltinių ir visokeriopa smalos, terpentino ir medžio anglies gamybos padidinimą.

Padidinti plataus vartojimo metalo dirbinių — lojų, metalinių indų ir virtuvės reikmenų — gamybą.

Pakelti 1950 metais elektros įvedimo prietaisų gamybą gamybinės kooperacijos sistemoje iki 7.300 tūkst. rublių (1932 metų kainomis).

Praplėsti miestuose bei apskrityse siuvelyklų, batų dirbtuvių, mechaninių dirbtuvių, kalvių ir kitų dirbtuvių tinklą buitiniam gyventojų aptarnavimui. Pakelti 1950 metais vietinės pramonės ir gamybinės kooperacijos srityje batų dirbtuvių skaičių iki 329, siuvelyklų iki 227, kalvių ir šaltkalvių-mechaninių dirbtuvių iki 388 vienetų.

Padidinti mokyklinių rašmenų reikmenų, sporto inventoriaus, kultūros dirbinių bei žaislų gamybą.

Užtikrinti platų gintaro surinkimo išvystymą respublikos pajurio rajonuose ir juvelirinį-meninį gintaro apdirbimą.

Išvystyti istoriškai susikūrusius dailės verslus — medžio drožybą, odos spausdinimą ir tautiškų raštų audinių gamybą.

Išvystyti miestuose ir apskrityse maisto gamybos ūkas, išnaudojant vietinius žaliavų resursus; organizuoti daržovių, vaisių, uogų ir grybų paruošimą, sėdymą, džiovinimą ir konservavimą, sirupų, vaisvynių, bealkoholinių gėrimų, duonos ir konditerijos dirbinių gamybą.

Išsteigti ir sustiprinti miestuose bei apskrityse maisto kombinatus su pagalbiniais ūkais.

Kad valstiečių ūkams būtų užtikrintas grūdų malimas jų pačių reikalams, sustiprinti vietinių malūnų ūkų, užtikrinti grūdų ir kruopų malimo įmonių atstatymą bei remontą.

11. Atstatyti respublikinę popieriaus bei kartono pramonę ir viršyti prieškarinį gamybos lygį.

Padidinti 1950 metais popieriaus gamybą 75%, palyginti su prieškariniu lygiu, užtikrinus žymų aukštesniųjų popieriaus rūšių produkcijos augimą.

Atstatyti popieriaus fabrikus J. Janonio vardo Petrašiūnuose, Naujuosiuosiuose Versiuose, Naujojoje Vilnioje ir Grigiškių popieriaus kombinatą pakėlus 1950 metais bendrąjį popieriaus gamybos pajėgumą iki 14 tūkst. tonų, kartono, — iki 3,5 tūkst. tonų.

Atnaujinti tolinio kartono gamybą.

12. Atkurti ir išvystyti poligrafijos pramonę ir leidybą.

Žymiai padidinti knygų ir žurnalų leidybą.

Padidinti 1950 metais Leidyklų ir Poligrafijos Valdybos poligrafijos įmonių produkciją 24%, palyginti su prieškariniu lygiu.

Atstatyti ir žymiai praplėsti poligrafijos

Išvystyti spaustuvių šriftų ir dažų gamybą. Mechanizuoti poligrafijos gamybos, knygų įrišimo, brošiūravimo ir raidžių rinkimo darbo procesus.

13. Kapitalinių statybų planui sėkmingai vykdyti — užtikrinti respublikinės bei vietinės priklausomybės statybinių organizacijų visokeriopa išvystymą ir sustiprinimą.

Nustatyti parangiojų statybos — montažo darbų programą Vyriausiajai Statybos Valdybai prie LTSR Ministrų Tarybos 1946—1950 metams 385 mil. rubl. sumai.

Investuoti 1946—1950 metais į Vyriausiosios Statybos Valdybos statybinių organizacijų pagrindines lėšas 25,3 mil. rublių.

Plačiai įgyvendinti prieškarinę statybinę techniką, maksimaliai panaudojant fabrikinės gamybos konstrukcijas bei detales ir padidinti statybinių darbų mechanizavimą.

Pakelti 1950 metais žemės kasamųjų darbų mechanizavimą iki 50%, skaldos skaldymo — iki 80%, betono ir skiedinių paruošimą — iki 80% ir dažymo darbų — iki 40% parangiojų darbų, numatytų 1950 metams. Pakelti 1950 metais gamybą Vyriausiosios Statybos Valdybos prie LTSR Ministrų Tarybos įmonėse — langams rėmų iki 55 tūkst. m², durų — 45 tūkst. m², langams ir durims staktų — 200 tūkst. išilginių metrų. Išplėsti statybinių organizacijų gamybos bazę (karjierai, remonto dirbtuvės, įmonės statybiniams detalėms gaminti).

Išsivinti, panaudojant vietinę žaliavą ir atliekus, pakaitalų sieninėms medžiagoms ir izoliacinių plokščių — durpinių plokščių, solomito, gruntinių blokių — gamybą.

Pagerinti architektūrinį miestų apipavidalinimą, gatvių, aikštelių, krantinų ir gyvenamųjų kvartalų planavimą bei įstatymą. Pagerinti projektinių darbų kokybę.

14. Užtikrinti, kad būtų įvykdytos penkmečio plano TSRS liaudies ūkiui atkurti ir išvystyti įstatymo nustatytos uždutys darbo namumui pramonėje ir kapitalinėje statyboje pakelti, pramoninės produkcijos savikainai ir statybinių darbų išlaidoms sumažinti.

ŽEMĖS ŪKYJE

15. Žemės ūkio srityje užtikrinti žemdirbystės bei gyvulininkystės atkūrimą ir tolesnį išvystymą.

Nustatyti, kad svarbiausias Lietuvos TSR žemės ūkio uždavinys 1946—1950 metais yra: visokeriopa derlingumo pakėlimas ir žemės ūkio produktų bruto derliaus padidinimas, žymiai pakeliant žemdirbystės kultūrą ir plačiai panaudojant prieškarinio agronomijos mokslo laimėjimus; žemės ūkio išystymas intensyviosios gyvulininkystės linkme su aukštai išvystytu prekinio pieno ūkiu, kiauliniškyste ir paukštininkyste; techninių kultūrų — linų ir cukrinių runkelių — gamybos padidinimas, įdiegiant priešakinę agrotechniką šių kultūrų auginime.

16. Nustatyti laukininkystės produkcijos augimą į penkmečio pabaigą iki 108% prieškarinio lygio.

Užtikrinti grūdų, taip pat bulvių ir daržovių gamybos padidinimą, siekiant pagerinti gyventojų aprūpinimą maistu, o pramonės — žaliava.

Nustatyti į penkmečio pabaigą Lietuvos TSR vidutinį derlingumą grūdinėms kultūroms iš hektaro 11 centnerių, bulvėms — 120 centnerių, linų plaušui — 3,7 centnerio ir cukriniams runkeliams — 190 centnerių.

17. Nustatyti 1950 metams Lietuvos TS Respublikai šiuos sąjamųjų plotų dydžius: Bendras pasėlių plotas — 2.525 tūkst. ha tame skaičiuje:

grūdinės kultūros — 1.619 tūkst. ha; techninės kultūros — 122 tūkst. ha; daržovės ir bulvės — 234 tūkst. ha; pašarinės kultūros — 550 tūkst. ha.

18. Užtikrinti visokeriopa taisyklingą sąjamųjų įvedimą valstiečių ūkiuose, pritaikant jose žolius, pašarus ir pašarinius augalus, užtikrinant ūkių

rinti savalankį ir gerą padymų apdirbimą ir mitybinį arimą.

Pagerinti selekcijos ir sėklininkystės darbus, padauginti ir įvesti naujas, derlingiausias ir sparčiausias žemės ūkio kultūrų veisles; užtikrinti grūdinių, grūdinių-ankštinių, techninių ir žemės ūkio kultūrų sėją aukštos rūšies sėklomis ir pagerintomis sėklomis išplėsti danginių žolijų sėklų gamybą valstiečių ūkiuose, taip pat niuose bei pagalbinuose ūkiuose.

Plačiu mastu organizuoti durpių naudojimą trąšoms ir kraukliui.

Šalia pilnutinio vietinių organinių trąšų naudojimo, išplėsti mineralinių trąšų vartojimą.

Pilnutinai aprūpinti mineralinėmis trąšomis, techninės kultūros ir pakelti mineralinių trąšų vartojimą kitoms kultūroms, ypač daržovėms ir bulvėms.

Atstatyti Lietuvos TSR Vietinės Pramonės Ministerijos superfosfato gamyklą „Aroja“ Kaune, pėdoje, pakeliant 1950 metais superfosfato gamybą iki 90 tūkst. tonų.

Sustiprinti kovą su žemės ūkio kultūrų kenkėjais ir ligomis.

19. Išvystyti melioracijos darbus ir numatyti per penkmečio laiką pasėliams 45 tūkst. hektarų plots, numatant kapitalo investicijas melioracijos darbams 20 milijonų rublių sumai per penkmetį.

20. Užtikrinti žemės ūkio mechanizacijos išvystymą, organizuojant naujas bei stiprinant esančias MTS ir mašinų-arklių nuomojimo punktus, didinant MTS traktorių parko pajėgumą ir gaminių panaudojimą, plečiant per žemės ūkio kooperacijų žemės ūkio mašinų vartojimą valstiečių ūkiuose.

Aprūpinti MTS ir tarybinių ūkius remonto baze: baigti Kauno motorų remonto dirbtuvių statybą, padidinti pajėgumą MTD kapitalinio remonto ir eismo remonto dirbtuvių prie visų MTS tarybinių ūkų.

Sustiprinti mašinų-tractorių stotis ir tarybinių ūkius kvalifikuotais kadrais.

Užtikrinti kaimų elektrinių išvystymą, išplėsti statybą mažų hidrostočių, vejo variklinių stoties ir šiluminę elektrinių su lokomobilais bei dykų generatorių varikliais, varomais vietiniu kuru.

Atstatyti pirminio linų apdirbimo įmones ir išvystyti jų naują statybą, plačiai naudojant moderniąją techniką.

Per penkmetį atstatyti pirminio linų apdirbimo fabrikus Panevėžyje, Kudirkos Naumierėje, Kelmėje, praplėsti fabrikus Panemunėlyje, Muzampolėje ir pastatyti naujus fabrikus Pamūlyje, Kartenoje, Biržuose, Utenoje, Joniškėje, Rietave, Pilviskiuose, Mažeikiuose, pasiekus visose įmonėse į 1950 metų pabaigą 3400 tonų bruktinių linų ir 6800 tonų kuodelinių linų produkciją.

Padidinti linų priėmimo ir pirminio apdirbimo punktų skaičių iki 94.

21. Gyvulininkystės srityje atstatyti viršyti prieškarinį galvijų, avių ir kiaulių skaičių ir užtikrinti per penkmečio laiką arklių skaičiaus padidėjimą 20%, galvijų — 56%, avių — 67%, kiaulių — 112%, palyginti su 1945 metais.

Nustatyti 1950 metų pabaigai šitokius produktingųjų ir darbinųjų gyvulių skaičius:

Arklių — 490 tūkst.;
Galvijų — 1055 tūkst.;
Kiaulių — 1100 tūkst.;
Avių — 630 tūkst.

Pagerinti gyvulių veislių valstiečių ir tarybinių ūkiuose, žymiai pakelti gyvulininkystėje įginamąjį veislinių gyvulių svorį produktingumo gyvulių atrankos keliu, taip pat metizuojuojant gyvulius aukšto produktingumo veisliniais reproduktoriais.

Išplėsti visų gyvulių rūšių valstybinius ir kooperacinius kergimo punktus su aukšto produktingumo reproduktoriais. Efektingesniai grynus veisles reproduktorių išnaudojimui įgyvendinti dirbtinų gyvulių apvaisinimą.

Pasiekti, kad pieno produkcija padidėtų 40

1946-1950 metų penkmečio plano Lietuvos TSR liaudies ūkiui atkurti ir išvystyti

IŠSTATYMAS

(Atkelta iš 2 psl.)

reikšti ypatingą dėmesį į pieno gyvulių ūkio išstatymą priemiesėjų rajonuose.

Lyginamajam kiaušienos storiumi respublikos ūkiuose balanse pakelti — užtikrinti greitą kiaušiniškumą atkūrimą ir tolesnį jos išvystymą valstiečių ūkiuose.

Organizuoti kiaušinių penėjimą tarybiniuose bei pagalbiniuose ūkiuose, išplėsti kiaušinių penėjimo tinklą prie maisto pramonės ir visuomeniniam maitinimui įmonių.

Atkurti respublikoje aukštos kokybės bekono gavybą valstiečių ūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose.

Atkurti ir išvystyti mėsos bei vilnų krypties ūkininkystę, užtikrinus žvėrių prieškarinės vilnų ūkio kijos viršijimą.

Arklinių kystės srityje svarbiausiu uždaviniu yra arklų kiekio atstatymą valstiečių bei tarybiniuose ūkiuose, arklų kokybės pagerinimą, išstatyti žirgynų, tarybinių ūkių veislinių arklų ferirkerigimo punktų tinklą.

Visokeriopai vystyti paukštūninkystę valstiečių tarybiniuose ir pagalbiniuose ūkiuose.

Užtikrinti, kad laiku būtų vykdomos profilaktinės, sanitarinės ir gydymosi veterinarinės priemonės. Sustiprinti ir išplėsti veterinarinės gydyklų punktų tinklą, aprūpinus juos patalpomis, įrenginiais ir gydymosiomis priemonėmis. Sustiprinti veterinarinės tinklą kvalifikuotais kadrais.

22. Aukštesniams gyvulininkystės išvystymui reikalingas bei gyvulių produktingumo pakėlimui užtikrinti, — pagerinti pašarų bazę ir aprūpinti gyvulius gerais pašarais bei ganyklomis.

Per penkmečio laiką padidinti pašarinių kultūrų pasėlių plotus 12%. Padidinti aukštos kokybės surinkimą, laiku atliekant natūralinių pievų ūkių ūkių žolų šienapimtę, vykdant lankų ir ganyklų pagerinimą.

23. Gyvulių ūkiui per klaurus metus sultingais metais aprūpinti, — žymiai praplėsti pašarinių kultūrų bei silosinų kultūrų pasėlių plotus ir ūkių derlingumą. Plačiai išvystyti pašarų silosiną valstiečių ūkiuose ir užtikrinti silosavimo ūkių statybą tarybiniuose ir pagalbiniuose ūkiuose.

24. Sustiprinti ir visokeriopai praplėsti daržininkystės bei bulvių ir gyvulininkystės bazes aplink miestus, Kauną ir kitus respublikos miestus jų gyvybams aprūpinti daržovėmis, bulvėmis, pienu ir kiaušienomis.

Atstatyti ir visokeriopai išvystyti inspektų punktų ūkių tarybiniuose ir pagalbiniuose ūkiuose, ypač priemiesėjų zonoje, — miestų gyvenimui ir pramonės centrums žiemoms bei pavatmetu ankstyvosiomis daržovėmis ir žalumais aprūpinti, taip pat daržovinių kultūrų daigų paruošimams laiku ir pilnutinai tenkinti.

Visokeriopai padėti toliau vystyti individuali-kolectyvinę daržininkystę darbininkų bei tarnautojų tarpe ir kelti daržovinių kultūrų bei bulvių derlingumą daržuose, taip pat vystyti individuali-kolectyvinę ir paukštūninkystę.

25. Atstatyti ir praplėsti sodų bei uogynų ūkių valstiečių ūkiuose, tarybiniuose ūkiuose, paupuose ūkiuose, ir darbininkų bei tarnautojų ūkiuose.

Atstatyti ir praplėsti vaisinių medelių plotus tarybiniuose ūkiuose, pagalbiniuose ūkiuose, ūkių mokyklų mokomuosiuose ūkiuose ir ūkių stovylose. Pagerinti daigynų darbą ir užtikrinti sodinamosios medžiagos išauginimą tokiomis sąlygomis, kurie pilnutinai patenkintų respublikos ūkių reikavimą.

Organizuoti daržininkystės-sodininkystės inžinerinius pramoninę gamybą vietinės pramonės kooperacijos įmonėse.

Išplėsti bitininkystę valstiečių ūkiuose, tarybiniuose ir pagalbiniuose ūkiuose, taip pat darbininkų bei tarnautojų tarpe.

Išplėsti avilų ir bitininkystės inventorius ūkių, medžių pramonės, vietinės pramonės ir gamybos kooperacijos įmonėse.

26. Siekiant sustiprinti tarybinius ūkius ir paversti juos pavyzdiniais ir aukšto nacionalistiniais ūkais, — užtikrinti tarybiniuo-

se ūkiuose aukštą visų žemės ūkio kultūrų derlingumą ir gyvulininkystės produktingumą padidinti.

Užtikrinti, kad Lietuvos TSR tarybiniuose ūkiuose per penkmečio laiką padidėtų pasėlių plotai 35%, galvijų škaudius — du kartus, avių — du kartus ir kiaulių — tris su puse karto.

Baigti visuose tarybiniuose ūkiuose taisyklinių sėjomainų įvedimą, panaudojant juose žolų sėjimą ir kultūrijų padymą. Atstatyti ir organizuoti naujas visų gyvulių rūšių veislines fermas tarybiniuose ūkiuose, padidinus jose per penkmetį arklų škaudius keturis su puse karto, galvijų — du kartus, kiaulių — pusantro karto ir avių — tris kartus.

Užtikrinti tarybiniuose ūkiuose platų žemės ūkio darbų ir pagrindinių gyvulininkystės procesų mechanizavimo išvystymą; sudaryti tarybiniuose ūkiuose, nuolatinius darbininkus bei specialistų kadrus, suteikti jiems valstybinę paramą individualių gyvenamųjų namų statyboje ir skirtingose pasodybiniuose sklypuose.

26. Praplėsti aukštos bei vidurinės kvalifikacijos žemės ūkio specialistų ir masinių profesijų kadrai parengimą tarybiniam ūkiams, MTS, pagalbiniams ūkiams, žemės ūkio kooperacijai ir agrozootechniniai tinklų.

Padidinti specialių viduriniųjų žemės ūkio mokomųjų įstaigų moksleivių kontingentą 1950 metais iki 2000 žmonių.

27. Praplėsti ir pagerinti mokslinio tyrimo darbą respublikos žemės ūkyje, atkreipiant dėmesį į klausimų nagrinėjimą ir priemonių įdiegimą žemės ūkio kultūrų derlingumui ir gyvulininkystės produktingumui pakelti, naujos derlingesnės žemės ūkio kultūrų veisles išvesti, gyvulių veislei pagerinti, taip pat į žemės ūkio mechanizavimo, elektrifikacijos, ekonomikos ir organizacijos klausimų nagrinėjimą.

Užtikrinti tolesnį mokslo plėtojimąsi daržininkystės, sodininkystės, bitininkystės ir paukštūninkystės srityse.

28. Nustatyti centralizuotųjų kapitalo investicijų žemės ūkyje apimtį 99 milijonų rublių sumai.

Atstatyti kaimo vietovėse okupantų sugriautus gyvenamuosius namus ir ūkio trobesius, taip pat pastatyti valstiečiams, gavusiems žemės ir tarybinės valdžios, gyvenamuosius namus ir ūkio pastatus, jų pačių lėšomis, suteikus jiems pagalbą kreditais ir parduodant statybines medžiagas bei pagamintus dirbinius, laikant tikslingu ūkiniam ir kultūriniam valstiečių aptarnavimui palengvinti — įkurdinti juos kaimais.

Sustiprinti kaimo vietovėse statybą mūrinių

III. Planas liaudies gyvenimo medžiagiam ir kultūriniam lygiui pakelti

1. Didinant gamybą, plečiant prekių apyvartą, pakeliant išlaidas darbo žmonių butų ir kultūriniam buitiniam aptarnavimui, keliant darbininkų bei tarnautojų materialinio darbo užmokesčio vidurki, didinant darbo valstiečių pajamas ir palaipsniui mažinant visų prekių kainas, — ne tik atstatyti prieškarinį liaudies gerovės lygį, bet ir viršyti jį per penkmečio laiką.

2. Nustatyti darbininkų bei tarnautojų škaudžių Lietuvos TSR respublikiniame ir vietiniame ūkyje 1950 metais — 265 tūkst. žmonių ir darbininkų bei tarnautojų darbo užmokesčio fondą — 1,5 milijardo rublių. Lygia greta su darbo našumo augimu žymiai pakelti darbininkų bei tarnautojų materialinio darbo užmokesčio vidurki.

Respublikinei bei vietinei pramonei ir statybai kvalifikuotąją darbo jėgą aprūpinti, — paruošti per penkmetį amatų bei fabrikinio-gamyklinio apmokymo mokyklose gamybinius masinių profesijų kadrus — 16.000 žmonių.

Užtikrinti pagrindinės gamybinų darbininkų dalies kvalifikacijos pakėlimą įmonėse. Praplėsti darbininkų vietinio-progresyvinio atlyginimo taisyklę ir patobulinti to atlyginimo sistemą, taip pat inžinerijos-technikos darbuotojų premijavimo sistemą už gamybinių planų įvykdymą ir viršijimą, sistemingai keliant premijų reikšmę darbo užmokesčiui. Praplėsti technikai pagrįstų normų pra-

pastatų su ugniai atspariais čerpių stogais.

29. Laikyti neatidėliojamą uždaviniumi respublikos miško ūkio atkūrimą ir išvystymą; tam tikslui atlikti miškų ištyrimą bei inventorizaciją ir miškotarkos darbus 1.200 tūkst. hektarų plote, plačiai išvystyti sėklių paruošimo ir medelių steigimo darbus; atlikti miško sėjimą ir medelių sodinimą 104 tūkst. hektarų plote.

TRANSPORTE

30. Pakelti 1950 metais krovinių pervežimą Vyriausiosios Autotransporto Valdybos automobilių transportu iki 1,5 milijono tonų ir krovinių apyvartą — iki 60 milijonų tonos-kilometrų.

Pagerinti automobilių išnaudojimą ir technikinį aptarnavimą, visokeriopai mažinti prastovėjimus ir tuščius važiavimus.

Praplėsti tarprajoninius masinių krovinių pervežimus automobilių transportu — geležinkelio transportui nuo krovinių pervežimo trumpais atstumais atpalaiduoti.

Užtikrinti reguliarių autobusų susisiekimą Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, atkurti tarp miestų autobusų susisiekimą.

Padidinti per penkmečio laiką autobusų škaudžių respublikoje iki 500, keleivinių taksų — iki 150 ir krovinių taksų — iki 100.

Atstatyti ir rekonstruoti autoramonto dirbtuves Vilniuje ir Kaune bendrojo 2400 kapitalinių remontų per metus pajėgumo.

Išsteigti prie Vyriausiosios Autotransporto Valdybos autotransporto ūkių dirbtuves automobiliams, skumulatoriams, automobilių padangoms remontuoti, taip pat užtikrinti garažų, automobiliams aptarnauti stočių, benzino kolonėlių ir autobusų stočių statybą bei atstatymą.

Atstatyti Kaune dirbtuves automobilių kūbams (tuzovams) gaminti ir remontuoti.

31. Tinkamai sutvarkyti visus respublikinius ir vietinius planus.

Atstatyti ir kapitališkai atremontuoti 933 kilometrų kelių, tinkamų automobiliais ir arkliais vežinti. Atkreipti ypatingą dėmesį į kietosios dangos kelių remontą.

Atstatyti ir pastatyti automobiliais ir arkliais vežinti tinkamuose keliuose 5600 šilginėlių metrų tiltų.

Pagerinti automobiliais ir arkliais vežinti tinkamų kelių remontą bei laikymą ir aprūpinti kelių ūkių deimtininkų, kelių meistrių ir remontininkų kadrais.

Pakelti mechanizacijos lyginamąjį svorį kelių tiesybos darbuose, steigiant masinių-kelių stotis ir didinant kelių ūkyje traktorių, automobilių ir kelių mechanizmų škaudžių.

monėje taikyma, atsizvelgiant į prieškarinę technologiją ir didinant darbo precizę technikinį apginklavimą. Pagerinti darbų normavimo reikalo sutvarkymą, aprūpinus jį prityrusių inžinerijos-technikos darbuotojų kadrais.

Ivykdyti priemones darbo sąlygoms įmonėse toliau gerinti (saugumo technika, ventiliacija, apšvietimas, sanitarinės-buitinės patalpos).

3. Miestų gyvenamųjų namų ir komunalinio ūkio srityje ivykdyti butų fondo bei komunalinių įmonių atstatymą ir išplėsti naujų jų statybą tokiomis dydžiais, kurie užtikrintų žymų darbo žmonių gyvenamųjų butų ir buitines sąlygas pagerinimą.

Ivykdyti okupantų sugriautų miestų gyvenamųjų namų ir komunalinio ūkio atstatymo darbus, visų pirma Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje.

Nustatyti vietinėms taryboms gyvenamųjų namų bei viešbučių, administracines ir komunalines statybas kapitalinių darbų apimtį 1946-1950 metais — 186 mil. rublių, tame škaudėje gyvenamųjų namų bei viešbučių statybą — 120 mil. rublių.

Patvirtinti valstybinio butų fondo atstatymo ir naujosios statybos planą Lietuvos TSR miestuose 1946-1950 metams — 697 tūkst. m² gyvena-

(Parketla 4 nsl.)

1946-1950 metų penkmečio plano Lietuvos TSR liaudies ūkiui atkurti ir išvystyti IŠSTATYMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

mojo ploto, tame skaičiuje vietinėms tarboms — 300 tūkst. m².

Butų sąlygoms pagerinti ir nuolatiniams darbininkų kadrams įmonėse sudaryti, — įvesti eksploatacijon per penkmetį respublikinių ministerijų ir vadybų butų statybos srityje — 144 tūkst. m² gyvenamojo ploto; numatyti per penkmetį individualių gyvenamųjų namų atstatymą bei statybą miestuose, teikiant valstybinį kreditą, — 150 tūkst. m² gyvenamojo ploto.

Laikyti svarbiausiuoju vietinių tarybų uždaviniu gyvenamųjų namų fondo kapitalinio remonto įvykdymą ir nustatyti, kad gyvenamųjų namų fondo kapitaliniam remontui išskiriamųjų asignavimų d didesniąją dalį panaudojama atstatyti ir remontuoti pagrindiniams pastatų konstrukcijos elementams: stogams, perdengimams, sanitarijos-technikos šildymo sistemai.

Pavesti ministerijoms ir vadyboms jų gyvenamųjų namų fondo atstatomojo remonto, įrengimo ir sutvarkymo darbus.

Visokeriopai pagerinti gyvenamųjų namų statybos kokybę. Padidinti respublikos pramonės įmonėse modernių sanitarijos-technikos įrengimų, šildomųjų katilų, radiatorių ir kitų gyvenamųjų namų įrengimų reikmenų gamybą; sudaryti prie vietinių statybinių organizacijų savąją medžiaginę-gamybinę bazę apkaustymo gaminiams, sankaboms, langų ir durų rėmams, paprastiems statybiniams įrankiams, taip pat įvairiam namų inventoriui gaminti.

Pagerinti vadovavimą gyvenamųjų namų ūkiui, pakelti to ūkio rentabilumą, įgyvendinti ūkinį apskaldavimą, sumažinti eksploatacijos išlaidas.

Praplėsti vietinių tarybų viešbučių fondą, padidinus jį 1950 metų pabaigą iki 1850 vietų, padvigubinus vietų skaičių, palyginti su 1945 metais.

Atstatyti ir išplėsti per penkmetį visas komunalinio ūkio įmonių rūšis: elektrines, vandentiekis, kanalizaciją, pirtis ir skalbyklas. Pagerinti miestų sutvarkymą ir valymą, padidinti gatvių bei aikštelių grindimą, praplėsti žolynų plotus miestuose.

Pakelti 1950 metais nustatytą komunalinių elektrinių pajėgumą iki 8,6 tūkst. klvt., padidinus jį 62%, palyginti su prieškariniu lygiu ir 3 kartus, palyginti su 1945 metais. Išplėsti elektros energijos pagaminimą iki 8,5 mil. klvt. valandų, padidinus jį 3,5 karto, palyginti su 1945 metais.

Pagerinti miestų aprūpinimą vandeniu: pakelti vidutinį vandens padavimą per parą į tinklą iš komunalinių vandentiekų iki 36 tūkst. m³, padidinus 28%, palyginti su prieškariniu lygiu. Išplėsti gatvių vandentiekio tinklo ilgį iki 310 km, padidinus 18%, palyginti su 1940 metais.

Siekiant suorganizuoti nesutrinkamą gyventojų bei miesto ūkio aprūpinimą vandeniu, sudaryti vandentiekų siurblių stotyse reikalingą pajėgumą rezervą. Organizuoti visuose vandentiekuose sanitariškos apsaugos zonas.

Pilnutinai atstatyti miestuose kanalizacijos darbus, padidinti gatvių kanalizacinio tinklo ilgį iki 266 kilometrų.

Pagerinti gyventojų komunalinį ir buitinį aptarnavimą — pakelti komunalinių pirūjų skaičių iki 95.

4. Respublikos sostinės Vilniaus ūkiniam ir kultūriniam vystymui užtikrinti, — išvystyti darbus generaliniam miesto rekonstrukcijos planui įvykdyti.

Nustatyti kapitalinių darbų apimtį Vilniaus Miesto Tarybos gyvenamųjų patalpų ir komunalinei statybai 1946-1950 metams — 71 mil. rublių.

Pastatyti per penkmetį 93 tūkst. m² gyvenamojo ploto ir viešbučių su 370 vietų.

Atlikti esamojo butų fondo atstatomąjį remontą ir pagerinti to fondo sutvarkymą.

Praplėsti Vilniaus miesto vandentiekį, aprūpinti gyventojus geros kokybės geriamuoju vandeniu, kuriam reikalingi įrengti naują vandens tiekimo

bazę Tuostakiškėse ir pastatyti vandens magistralę Tupatikiškės — Vilnius.

Išplėsti miesto kanalizacijos rekonstrukcijos darbus pagal šių laikų sanitarijos-higienos reikalavimus, kuriuo tikslu pradėti valomųjų įrengimų ir netekamųjų vandenų nuleidimo už miesto ribų sistemos statybą.

Užtikrinti pakankamu mastu Vilniaus miesto gyventojų komunalinį buitines aptarnavimą pirtimis bei skalbyklomis.

Tešti darbus miestui apšildinti — įrengti Vingio (Zakrėto) kultūros ir poilsio parką.

Įvykdyti Vilniaus elektrifikacijos, apšildymo ir gazifikacijos darbus, kuriam reikalui pastatyti per penkmetį 2 elektrines bendrojo 16,8 tūkst. klvt. pajėgumo, taip pat išvystyti darbus dujų gamyklai atstatyti.

5. Liaudies švietimo srityje užtikrinti visuotinį privalomąjį vaikų nuo septynerių metų amžiaus apmokymą tiek mieste, tiek ir kaime; žymiai padidinti mokslėivių skaičių vidurinėse mokyklose, pakelti vaikų apmokymo ir auklėjimo kokybę mokyklose.

Pakelti 1950 metais pradžios mokyklų, progimnazijų ir gimnazijų skaičių iki 3369 ir mokslėivių jose iki 390 tūkst.

Atstatyti ir naujai pastatyti per penkmetį centralizuotų kapitalinių investicijų lėšomis miesto mokyklų pastatų 12 kai tūkst. vietų.

Pastatyti kaimo mokyklų pastatų 22 tūkst. vietų ir išvystyti kaimo vietovėse mokyklinių pastatų atstatymą vietinio biudžeto lėšomis.

Užtikrinti apmokymą tos jaunimo dalies, kuri buržuazinio režimo, Tėvynės karo bei okupacijos sąlygomis negalėjo išeiti normalaus mokslo mokykloje, organizuojant darbininkų ir kaimo jaunimo mokyklas.

Užtikrinti, kad per penkmetį būtų priimta į aukštąsias pedagogines mokyklas 3000 žmonių ir j mokytojų seminarėjais — 3750 žmonių.

Nustatyti, kad aukštosios pedagoginės mokyklos išleis per penkmetį 900 ir mokytojų seminarėjais — 1800 mokytojų.

Praplėsti ir sustiprinti neakivaizdinio mokytojų apmokymo sistemą.

Aprūpinti mokyklas ir pedagogines mokymo įstaigas mokykliniais-rašomaisiais reikmenimis, šių laikų mokomosiomis-pedagoginėmis mokslo priemonėmis ir laboratorinėmis įrengimais. Praplėsti vaizdinių mokslo priemonių gamybą.

Pilnutinai aprūpinti mokyklas ir pedagogines mokymo įstaigas vadovėliais. Išplėsti Leidyklų ir Poligrafijos Valdybos Pedagoginės Literatūros Leidyklos knygų leidybą. Žymiai padidinti vaikų grožinės ir mokslinės-populiariosios literatūros leidimą.

Visoms liaudies ūkio šakoms vidurinės kvalifikacijos specialistais aprūpinti, — atkurti ir praplėsti technikumų ir kitų specialiųjų vidurinių mokyklų tinklą; 1950 metais jų mokslėivių skaičių padidinti 2,5 karto, palyginti su prieškariniu lygiu.

Atkurti ir praplėsti Vilniaus ir Kauno valstybinius universitetus ir kitas respublikos aukštąsias mokyklas, užtikrinti platų jaunuolių priėmimą į aukštąsias mokyklas ir padidinti 1950 metais studentų skaičių 2,3 karto, palyginti su prieškariniu lygiu.

Išplėsti Lietuvos TSR mokslinio tyrinėjimo institutų tinklą. Remti aukštai kvalifikuotų mokslo darbuotojų kadrų ugdymą.

Ypatingą dėmesį atkreipti į Lietuvos TSR Mokslių Akademijos vykdomas statybas ir Akademijos aprūpinimą moderniais laboratoriniais įrengimais.

6. Vaikų įstaigų srityje atkurti ir praplėsti vaikų namų, vaikų darželių ir lopšelių tinklą. Padidinti vaikų skaičių vaikų darželiuose iki 14 tūkst. palyginti su 12,6 tūkst. 1940 metais, vietų skaičių nuolatiniuose lopšeliuose — iki 2,6 tūkst., palyginti su 185 vietomis 1940 metais.

Pagerinti auklėjamojo darbo ir medicinos aptarnavimo sutvarkymą vaikų namuose, vaikų dar-

želiuose, lopšeliuose ir sukomplektuoti juos tinkamais auklėtojais bei medicinos personalu.

Užtikrinti vaikų našlaičių auklėjimą vaikų namuose valstybės lėšomis.

7. Didėjantiems darbininkų, valstiečių ir inteligentijos kultūriniam poreikiams patenkinti, — atkurti ir praplėsti teatrų bei kino teatrų tinklą.

Padidinti teatrų skaičių 1950 metais iki 102 kino teatrų bei kino įrengimų skaičių iki 325, palyginti su 66, veikusiais 1940 metais. Žymiai praplėsti stacionariųjų kinų tinklą kaime.

Praplėsti meno mokyklų tinklą. Padidinti 1950 metais mokslėivių skaičių Meno Reikalų Valdybos aukštosiose mokyklose iki 1160 ir vidurinėse muzikos, dailės ir choreografijos mokyklose — iki 1850.

8. Visokeriopai vystyti kultūros švietimo darba darbininkų, valstiečių ir inteligentijų tarpe.

Atkurti ir žymiai praplėsti kultūros švietimo įstaigų tinklą.

Užtikrinti kultūros namų bei klubų organizavimą kiekviename apskrityje centre bei valstiečių centruose, ir kaimo klubo skaityklos — kiekviename apylinkėje.

Pakelti 1950 metais klubų, skaityklų ir kultūros namų skaičių iki 3500, savarankiškų bibliotekų — iki 400; pakelti muziejų skaičių iki 47.

Radiofikuoti visus kultūros namus, klubus ir skaityklas.

9. Liaudies sveikatos apsaugos srityje pilnutinai atkurti ir žymiai praplėsti ligoninių, poliklinikų, ambulatorijų tinklą ir pagerinti medicininį gyventojų aptarnavimą.

Padidinti 1950 metais lovų skaičių Sveikatos Apsaugos Ministerijos bendrose ir specialiosiose ligoninėse iki 9 tūkst., palyginti su 7,3 tūkst. 1940 metais.

Atstatyti ir pastatyti per penkmetį 16 mėsų ligoninių su 2260 lovų ir 36 kaimo ligoninės ligoninio namus su 350 lovų.

Pagerinti gimdymo pagalbą, praplėsti gimdymo namų tinklą ir padidinti gimdyvių lovų skaičių ligoninėse. Žymiai praplėsti moterų bei vaikų sanatorijų ir pieno virtuvų tinklą.

Atkurti ir praplėsti poilsio namų bei sanatorijų tinklą. Padidinti vietų skaičių Sveikatos Apsaugos Ministerijos sanatorijose bei kurortuose iki 2 tūkst. Profsąjungų Centro Tarybos sanatorių ir kurortuose — iki 2700.

Pilnutinai atstatyti Druskininkų, Palangos, Birštono, Likėnų kurortus.

Gydymosioms-profilaktinėms įstaigoms gydytojais ir viduriniu medicinos personalu sukurti, — užtikrinti, kad per penkmetį Vilniaus bei Kauno universitetų medicinos fakultetai ir Lietuvos TSR Sveikatos Apsaugos Ministerijos vidurinės medicinos mokyklos paruoštų 1400 gydytojų ir 2750 vidurinio personalo žmonių. Padidinti gydytojų skaičių 1950 metais iki 2400 palyginti su 1939 gydytojais 1940 metais.

Padidinti vaistinių skaičių 1950 metais iki 1200.

Užtikrinti tolesnį fizinės kultūros ir sporto vystymąsi. Atkurti ir praplėsti stadionų ir sporto bazių tinklą, pastatyti Vilniaus mieste fizinės kultūros ir sporto rūmus. Žymiai padidinti sporto inventoriaus ir įrengimų gamybą.

10. Valstybinio ir socialinio apsaugos srityje toliau gerinti suvusiųjų, kareivių, Tėvynės karo invalidų, darbo invalidų, kareivių šeimų medžiaginę ir buitinę būklę bei šeimų gerumą. Užtikrinti Tėvynės karo invalidų medicininį aptarnavimą. Padidinti lovų skaičių invalidų internatuose bei namuose iki 6000.

Laikyti svarbiausiuoju invalidų kooperacijos uždaviniu invalidų gamybinį apmokymą ir darbinimą. Užtikrinti invalidų kooperacijos sistemos platų artelių tinklo išplėtimą

(B. d.)

Atsakingas redaktorius P. Griškevičius